

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Melyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

A középosztály erkölce.

— nov. 12.

A tudás és becsületesség tőkéje a középosztálynak, mely általában az értelmi foglalkozások után él. De egyszersmind ez a két ragyogó érénye képesíti a magyar középosztályt arra a vezérlő szerepre, a melyet saját erejéből elfoglalt és betölt ebben lassankint minden ízében modern magyar állami és társadalmi életben. A jövője is természetesen attól függ, hogy ezt az erkölcsi színvonalat mennyiben lesz képes megtartani továbbra, éppen azért féltékeny gonddal örködünk a középosztály fölött és szeretnők, ha még egyesek sem vetnének árnyékot erre a munkás, dolgos társadalmi osztályra, mely lendítő, mozgató eleme az ország összes gazdasági és közmívelődési tevékenységének.

A közélet tartalmát tulnyomó részben tulajdonképen ennek a középosztálynak tevékenysége tölti ki. A társadalmi erupció tehát csakugyan nagy pusztítást vihetne véghez, ha országunkat és nemzetünket itten e derekán támadná meg. Ez a középosztály azonban számos ellenállási képességet tanusít minden társadalmi mélylyel és bünnel szemben. Az eltévelyedések valóban csak mint ritka kivételek fordulnak elő.

Az ugynevezett urhatnamság az egye-

düli megrontója ennek a középosztálynak. Az örületes versengés a költsékezésben a nagy urak pazarlásának utánzásában. Ennek a hajlammak pedig nem szabad kifejlődni abban az emberben, ki saját esze vagy keze munkájára van utalva, mivel ezzel a szörnyeteggel egyes ember birközni nem képes. Bizony sok példa van rá, hogy milliókra menő ősi öröklött vagyon, nagy kiterjedésű birtokok tulajdonosai estek már áldozatul ennek a bűnre vezető hajlammak, mely olyan, mint az örökös szomjuság; minél jobban oltják, annál égetőbb.

Maradjunk meg a középben és ne legyünk elégedetlenek, hogy itt vagyunk, a hová sorsunk helyezett. Ne nézzük le önmagunkat, a mi életviszonyainkat, azt tanusítván, hogy nekünk ez az életállás szűk, kicsiny, szegényes és több jogot akarunk formálni az élet gyönyörökhöz, válogatósabb élvezetekhez. Hisz a középosztály fogalmában benne van, hogy korlátozva vagyénk életviszonyainknál fogva felfelé és lefelé egyaránt Ezeket a korlátokat pedig aki túllépi, oda zuhan, a hová előre nem láthatott. A társadalmi drámák és regények, a melyeket nemcsak a költői művekben, de a való életben is oly gyakran látunk lejátszódni, mindezekről a szerencsétlen eltévelyedésekről tesznek tanúságot. A mi társadalmunkban még sok a régi remi-

niszcencia és az előítélet. Az egyéni tevékenységgel szerzett állás és vagyon nem részesül abban az általános tisztetben, a mely joggal megilletné. Inkább a már régtől kiváltságos korszak megmaradt néhány foszlányához ragaszkodunk, a melylyel némelyek annyira szeretnek hivalkodni.

Pedig elmondhatjuk, hogy azé az országé, azé az államé a jövő, a hol több a kereső ember: a hol fejlettebb, erősebb a középosztály, mely az értelem és az egyéni erő, a személyes képesség igazi letéteményese.

Vajha ez a társadalmi öntudat annyira általános lenne hogy végleg legyőzhetné az oktan előítéletet.

V. L.

— Az egyenes adók kivétele. A pénzügyminiszter elrendelvé a jövő évi egyenes adókivétési munkálatoknak, haladéktalan megindítását, fölhitva a pénzügyigazgatóságok figyelmét azon 1898. évi okt. 13-án kibocsátott rendeletére, melyben az adókivétel foganatosítására hivatott községi és pénzügyi közegek által szem előtt tartandó munkaterv meg van állapítva, meghagyta a pénzügyigazgatóságoknak, hogy azokról az intézkedésekről, amelyeket az 1900. évi adókivétel megindítása tárgyában tesznek, a törvényhatóságok közigazgatási bizottságának tüzetes jelentést tegyenek s eme jelentések másolatát hozzá terjesszék föl.

Tárcza.

Lombfödeles kunyhó . . .

Lombfödeles kunyhó erdő sűrűjében,
Sok öröm, — több bánat emléke vagy nékem!

Boldog ölelésnek, gerlicze bugásnak,
Válás keservének, vadgalamb sirásnak.

Lombfödeles kunyhó rég beomlott, régen.
Nyomába két kicsiny virág nőtt a réten:
Piros köviszegfü: hő szivem szerelme,
A szomorú árvaeska: bus szivem keserve.

Huszár Imre.

Megölte.

— Elbeszélés. —

Két szarcsnyos börtönőr kísérte fel a lépcsőn a vizsgáló-bíró szobájába. Nem sűrűtötte le szemét; felemelt fővel ment . . . Csak a szive dobogott, mintha ki akarna ugrani.

Egyenes katonás állásban állt meg a vizsgáló-bíró asztala előtt, s határozott, érthető hangon felelt a kérdésekre.

Neve: Édes Lajos.

Kora: 31 éves.

Született: Budapesten.

Vallása: róm. katolikus.

Foglalkozása: gépész.

Állapota: nős, egy leány-gyermek atyja.

A vizsgáló-bíró előadta, mivel van vádolva: Megölt egy embert.

A mint a tanúk mondják, a »Budapest« személyszállító hajón történt a gyilkosság. Előbb beszélgetett a fedélzeten az áldozattal, aztán hirtelen öklével homlokra vágta, úgy, hogy az elterült a padozaton. Azután ölbe kapta az eszméletlent bedobta a Dunába, a hol nyomtalanul eltűnt.

— Mondja Édes — igaz ez?!

— Igaz!

— Mondja, miért tette, hisz úgy tudom legalább úgy vallotta a rendőrségnél, hogy akkor látta először életében. Mi oka lehetett a gyilkosságra?

— Meg kellett ölnöm. Elmondom az okát. Bár tudom, hogy ezért elítélnék, pedig a lelki ismeretem tiszta, nyugodt,

Minden férfi így tenne . . .

Igy kellett ennek lenni, s örvendek, hogy megölhettem!

Tessék meghallgatni:

Mikor feleségemet elvettem, azt hittem, hogy egy ártatlan leányt vettem el . . . Az után tudtam meg, hogy szeretője volt már.

Borzasztó volt az. Az hittem beleőrülök . . . De meggyónt . . .

Ha látta volna bíró ur annak az asszonyoknak bűnbánatát, ha látta volna azokat a bocsánatért esekelő szemekeket . . . megbocsátott volna . . . Más is, én is megbocsátottam.

De csak neki.

Ha reá gondoltam, hogy mit raboltak el tőlem, azt hittem, kipattannak az erek karomban, úgy szerettem volna megfojtani — őt, az ismeretlent.

Nem tudta a feleségem, hogy hova lett, merre ment.

Csak a nevé tudta.

Mikor megcsalta, meggyalázta, azután elment, s nem hallatott magáról többé semmit.

Magamba fojtottam keserűségemet . . . s kezdtem az asszonynak lassan szivből megbocsátani. Elhittem magammal, s ma is hiszem, hogy ő nem oka . . . rózsá volt, megszerették, talán ő is szeretett, letörték . . . én felvettem.

Mi nagyobb: Letörni vagy felvenni!

Azt ígerte a feleségemnek leány korában: csak szeresse, majd elveszi.

Lassan behálózta a leány szivét, nagyon szépen tudott beszélni s elkábult a leány.

Mit tudhatta az a leány, hogy megcsalják, s mit tudhatta: hogy majd jövők én hogy majd az enyém lesz, s engem csak meg — már akkor.

De ő, az a gazember tudhatta, hogy föláldozza azt a leányt, hogy tönkre teszi . . . s megrabolja azt, ki majd elveszi. Így mult el hat esztendő. Már behegedt a seb; már elfeledtem; már megbocsátottam.

Azon a bizonyos napon dolgom volt Mohácson; üzleti dolog. Gőzhajón mentem; olcsóbb azért választottam azt.

Fölmentem a fedélzetre, gyönyörködni akartam a v idékben. Ott volt ő is. Nem ismertem. De aztán bemutatta magát. — Balog István.

Először megijedtem a név hallatára pedig hat éve keresem ezt a nevet. En ijedtem meg! Borzasztó izgatottság vett rajtam erőt, annyira, hogy kénytelen voltam ott hagyni s lemenni a fedélzetről.

Hogy csapják be a vásárló magyart?

— Hirsch ur, a leleményes. —

nov. 13.

Hogy a tisztességtelen versenyről szóló törvényre milyen nagy szükség volt, azt az ország több helyén folyó s már-már határt sem ismerő versengés mutatja.

A kalmárkapzsiság megszállja a kisebb városokat és falvakat is s az élelmesebb kereskedők, a kik a szoliditásra mit sem adnak, megrontani igyekeznek a többiek üzletét. Itt van például Hirsch Jakab, a csornai kalmár.

Ez az ur a hozzá közel eső vidéki újságban a következő hirdetést tette közzé:

Komoly figyelmeztetés. **Ingyen vásárlás** lesz ezentul minden hónapnak egy napján, bármily magas összeg erejéig vásároljon is. Ismétlem, hogy a dolog egész komoly, nem holmi tréfa, vagy humor.

A leleményes csornai czég ezzel a hirdetéssel csakugyan nem humorizál s egy másik hirdetésben meg is magyarázza, hogy az ingyen vásárlás mint történik.

Hirsch Jakab minden vevőnek egy bár-czát ad, amelyre rájegyzik a vásárlás napját és összegét. Ha egy hónap véget ér, akkor ennek a hónapnak egyik napját kisorsolja. Ennek megtörténte után mindazoknak, akik a kisorsolt napon vásároltak s akik a kapott bár-czát előmutatják, visszaadja

Soká gondolkoztam, mit tegyek... Megöljem, vagy ne? Menjek vissza mellé, vagy kerüljem tovább?

Hátha csak névrokon?

Meg kell tudnom! Visszamentem s beszédbe eredtem vele, s társalgás közben megkérdeztem, ismeri-e M...-et, volt-e már ott?

— Igen, ott laktam hat, vagy hét évvel ezelőtt,

Tehát ő volt!

— Megint elővett az a borzasztó ideges izgatottság, úgy vert a szívem, a meltemben úgy feszült valami: alig tudtam lélegzeni.

Szóvaltanul álltam mellette és az Isten ugy áldja meg gyermekemet, hogy akkor már nem akartam megölni.

Nagyon fájt a szívem, azt akartam, még jobban fájjon!

Kinozni akartam magam. Gyönyört találtam a véghetetlen fátdalomban.

— Ismert-e Kapos Rózát...? — kérdelem tőle. A szeme közé néztem, lestem mit beszél — a lelke, a szeme

Tekintetes bíró ur! Ha ott állt volna bíró ur az én helyzetemben, az előtt az ember előtt, megölte volna bíró ur is!

Hogy felcsillámlott a szeme!

— Micsoda visszaemlékezés lehetett! az neki!

Ismertem-e?! — felelé — nagyon jól ismertem. Nem tudom úgy, azzal az hangnyomattal ismétetni, a mint ő mondotta.

Valami sajátságos, szívemig járó mosoly, diadal érzet és a kéjes órákra való visszaemlékezés láza ült az arcán. — Nem tudom mi volt, — csak azt tudom — csak arra emlékszem, hogy oda vágtam öklömmel, oda arra a diadalmasan mosolygó pofára...

— A többire csak homályosan emlékszem...

Nem tagadok semmit, beismerek mindent... Itéljennék fölöttem!

Madaras Gyula.

azt az összeget, amit üzletében elköltöttek.

A csornai czég tehát lutrizik s így vonzza magához a vevő közönséget, amely abban reménykedik, hogy azt a napot sorolják ki, amelyben vásárolt s hogy így ingyen jut a portékához.

Erről a fogásról nem annyira azért emlékezünk meg, mintha ez a kisdedjék nagy fontossággal bírna, hanem inkább azért, hogy a hatóságok elnézését föltüntessük.

A vidéken ugyanis úgy szólván minden szabad és mindenféle tiltott versengés megtörténik, mert az illetékes hatóságok eltűrik. Igen jó volna már, ha a tisztességtelen verseny dolgában oda kint is komolyabban járnának el s a fővárosi iparhatóság után mennének, amely minden visszaélést meggátolni igyekszik.

Elvégre ez a szigorúság a magyar kereskedelem érdeke s ezt a tisztességes és komoly kereskedelmet kell megszabadítani az elődsdiektől, akik a közönséget hamar félrevezetik s akik a szolid cégeknek igen nagy károkat okoztak.

Külföld.

Az olasz király kegyelme

Rómából táviratozzák: A király születésnapja alkalmából kegyelmet adott mindazoknak, a kiket közönséges büntettek, pénzügyi kihágások és katonai vétségek miatt hat hónapnál nem hosszabb togház-büntetésre ítéltek.

A czár és a szultán.

Turkhan pasa a Livádiába küldött török küldöttség vezetője értékes ajándékot hozott a szultánnak Miklós czártól. A szultán táviratilag köszönte meg az ajándékot és újból biztosította a czárt őszinte és változatlan barátságáról.

Vasuti szerencsétlenség.

Egy francia országúti pályaudvaron egy gyorsvonat összeütközött egy másik vonattal. Baudin közmunkaügyi miniszter a szerencsétlenség színhelyére utazott. A vasuti szerencsétlenség 8 embernek okozta halálát és 16 megsebesült. A szerencsétlenséget helytelen jelzés okozta. 6 holttestet délután Párizsba szállítottak. A halottak között van a vonat mozdonyvezetője és fűtője is.

Hajók a ködben.

A Scott nevű angol személyszállító gőzös a nagy ködben a skót part közelében egy másik gőzösbe ütközött. Az összeütközés folytán sok ember szerencsétlenül járt, de a számukat eddigelé nem lehetett megállapítani.

Ellenségünk — a pénz.

Ita; Victorin Vidal. Fordította; Kolozsvárné Korányi Ilona.

Manapság mindennek alapja a pénz vagy a pénzszerzés előnyök határtalan szeretetje. Többé kevésbé mindenkin uralkodik a gonosz szellem — a pénz.

Igaz, hogy a vagyon ösztönszerű vágya, a jólét szeretete örök időktől létezik s az embernek mintegy veleszületett tulajdona.

A föld birtokosa elejétől fogva arra törekedett, hogy földjeinek határát kiterjessze és birtokát nagyobbítsa. Kézműves, iparos reggeltől napestig dolgozott, évszáza-

dok óta egy célból, hogy az év végén tetemes összeggel növelje tőkét.

És tagadhatatlan, hogy az emberek — minden időben szerettek jól enni, kényelmesen lakni, cifrán öltözködni.

De a jólét és vagyonhajhászás sohasem volt olyan általános, olyan nagymérvű, minden egyéb törekvést háttérbe szorító, mint most.

Manapság mindenki gazdag akar lenni. Erre törekszik bármi módon, minden eszköz felhasználásával.

Első sorban azonban a polgári osztály különböző rétegeiben jutott a pénz korlátlan uralomra.

Nézzétek a hitványka kis szatócsot, az apró tőkepenzest, a szerény kishivatalnokot és tanítót, hogy kapaszkodik, hogy kinlódik, izeg-mozog dicséretes törekvésében, hogy jövedelmet szaporítsa.

Szegény emberek! Szükségleteik és kívánságaik rendszerint nagyobbak, mint a mennyit fedezni képesek s mert vágyaik majdnem mindig kielégíthetetlen sóvárgássá fajulnak, életük gyötrelmessé, aggodalmassá válik.

S mert rég elismert alapigazság az, hogy gyermekeinkre nézve fokozódik ambíció, azt látva, hogy a szegény szülők szálmalmat keltő módon erőlködnek, utolsó garasukat is föláldozzák, hogy gyermekeiket egy-két fokkal följebb emeljék a társadalmi lajtorján: hogy leányukból tanítónőt, vagy legalább postakezelőnőt neveljenek, fiukat tudományos pályára küldhessék, ekként szaporítva azon szerencsétlen proletárok számát, a kik támasz nélkül keringenek a társadalom óriás kemenczéjének forró légáramában.

A látszólagos jólét és fényűzés mögött gyakran anyagi gond és nélkülözés rejtőzik.

Pedig éppen a nyárspolgár élvezhetné legkönnyebben a lázasan hajhászott jólétét, ha józanul folytatná azt az egyszerű életmódot, a mely szerény állásánál fogva megilletné.

De mindenki többnek akar feltűnni, mint a mi: gazdagoknak látszunk, de látszunk, de szegények vagyunk!

Belföld.

Művészek megadóztatása. A pénzügyminiszter értésére adta a budapesti kir. adófelügyelőnek, hogy a Lajthán tülről Magyarországra vendégszereplés céljából ájított művészek a viszonsóság alapján itt a vendég szereplésük után adó alá nem vonhatók, ellenben a nálunk vendégszereplő más (tehát nem osztrák) idegen művészek megadóztatandók.

Vidék.

Egy színész nő balesete. Barcs Arankát, a kecskeméti társulat énekesnőjét, szombat este súlyos baleset érte. Színházba készült és keztüjét előbb benzinnel tisztogatta. A benzin a gyertya lángjától meggyuladt, kezét borzasztóan összeégette s haját lepörkölte. A színész nő földre vetette magát, minek folytán a tűz elaludt s így a nagyobb szerencsétlenséget elkerülhette.

Hivatalvesztésre ítült tanfalügyelő. Csánádmegye feyelmi választmánya tegnap délelőtt tartott ülésében Kubinyi Mihály

királyi tanfelügyelőt több tanítónő diskkrét természetű feljelentése alapján, hivatalvesztésre ítélte. Az ítéletet jóváhagyás végett felterjesztették a kultuszminiszterhez.

Királyok élete nagyon bizonytalan.

— Sándor király él biztossága.

A fiatal szerb király ugyancsak szívén viseli hitvesének és leendő utódainak jövőjét.

Sándor király ugyanis, mint értesülünk ajánlatot tétel az osztrák és magyar biztosító társaságoknak, hogy hajlandó náluk életét másfél millió frank erejéig biztosítani.

A nevezett társaságok igazgatók erre ma tanácskozással gyűltek egybe és azon kimondták, hogy »arra való tekintettel, hogy az uralkodók életét az ellenük irányuló gyakori merényletek felette bizonytalaná teszik, koronás főket biztosításra egyáltalában elenem fogadnak.«

Vegyés.

A föltámad: Reményi Ede. A délamerikaiakat jól becsapta egy szélhámós hegedűs. Nagy plakátokon hirdette, hogy ő »Reményi Ede, az öt világrész leghíresebb és legnagyobb hegedűművésze, akinek minden udvartól számos nagy kitüntetés van.« Az ál-Reményi nagy hangversenyeket adott borsos belépődíjért s a közönség, amely ismerte Reményi nevét, de azt nem tudta, hogy már meghalt, minden este megtöhlötte az óriás hangversenytermet. Hogy a névbitorló hegedűs nem rossz muzsikusz, az bizonyos, mert a műértő közönség nagyon el volt ragadtatva játékától. Végre azonban rájöttek a turpisságra. A lapok kritikái elkerültek New-Yorkba, a honnan aztán értesítették a délamerikaiakat, hogy bizony rászédte őket valaki. Az ál-Reményi nyomtalanul eltűnt s azóta nem lépett föl sehol. Pihen a babérjain és aranyain.

Egyről-másról.

Feleség, asszony, nő.

Ha szerelemből házasodunk: férj és feleség; ha kényelemből, ur és asszony; ha viszonyokból, hitestárs és nő nevet kapunk.

A feleség szeret bennünket, az asszony kimél, a nő tür.

Feleséget magunknak tartunk, asszonyt házi barátunknak, nőt az egész világnak.

A feleséggel mindenben megegyezünk, az asszonnyal megelégszünk, a nővel megvagyunk.

A gazdaságot a feleség viszi, a házat az asszony, ton-t a nő.

Ha betegek vagyunk: ápol a feleség, sajnál az asszony, állapotunk felől kérdezősködik a nő.

Feleséggel sétálni megyünk, az asszonyt kivisszük, a nőt kikísérjük.

Bánatunkban osztozik a feleség, pénzünkben az asszony, adósságunkban a nő.

Feleséggel egy szobában is elférünk, az asszonynak külön szoba kell, a nőnek más szállás.

A feleség így szól: kedves férjem, az asszony: barátom, a nő: hallja az ur.

A feleséggel lelki nyugalomban élünk,

az asszonnyal sok bajjal, a nővel egykedvűleg.

A feleség czirógat, az asszony bizeleg. a nő szemrehányást tesz,

A feleséggel egy tányérból eszünk, az asszonnyal egy tából, a nővel külön vendéglőben.

A feleség egyszerűen öltözködik, az asszony czipfrázkodik, a nő eleven divatkép.

A feleség gondos, az asszony hiu, a nő kaczer.

A feleség szerelme állandó, az asszonyé ingatag, a nőé egy nagy semmi.

A feleség csillag, az asszony egy kereszt, a nő ostor.

A feleség azt mondja reggel: jó reggelt, az asszony: guten morgen, a nő: bonjour.

A feleség gyalog jár, az asszony kocsiba ül, a nő lóháton nyargalózik.

Gyermekeinek anyja a feleség, ismerős nője az asszony, mostohája a nő.

A feleség gyermekeinket neveli, az asszony csak öltözteti, a nő kivetkőzteti.

Ha meghalunk, sirat a feleség, panaszkodik az asszony, a nő pedig feketébe öltözködik.

Csak egy év múlva megy férjhez a feleség, hat hónap múlva az asszony, hat hét múlva a nő.

A szépség ápolása.

Vörös orr ellen. A vörösödő orrt reggel felkelés után boraxos vízzel (1 rész borax 20 rész víz) meg kell mosni, mire a folyadékot 2—4 perczig száradni hagyjuk a bőrön és csak ezután mosakodunk rendesen, de szappant nem szabad az orra kenni.

Felpattlott kezűknek a következő kenőcsöt ajánlják: Egy pléhedényben sört főzünk fagygyuval és ha a tömeg kihűlt, bedörzsöljük vele kezeinket. 28 dgr. fehér viaszt 17.5 gr. Szt.-János olajjal keverhetünk és ezzel esténként bekentjük kezeinket.

Apróságok.

A pótlék.

A: nem magyarán meg nekem uram mi az a pótlék?

B: De igen. Ha ön valakit fejbeszur, lék támad, ha még egyszer fejbeszurja, az már pótlék.

Gondolatolvasás.

Feleség: Te tán gondolatolvasó vagy Lajos?

Férj: Miért?

Feleség: Mert éppen most gondoltam, hogy: már rég elmúlt éjfé. bizony haza jöhet már az a semmire való korhely — és abban a perczen betoppansz!

Megkönyebülés.

Koros hölgy (miután férjhez ment, az esküvőről jövet): No hál'Istennek, most már végre szabad huszonöt esztendőnél vénebbnek lennem!

Féltékenység.

A.-né: Igaz, hogy a férje olyan féltékeny?

B.-né: Már nem is nevezhetjük féltékenységnek az ő szerencsétlen betegségét. A nászuton még a szép vidéket sem volt szabad bámulnom!

Egészség.

Gyenge szemekre éjszakára sóborszeszes vízbe mártott rongyot kell tenni. (Fele víz s fele sóborszesz.)

Mellfájós és gyenge tüdejű egyéneknek igen ajánlható naponta kétszer 5 csepp piridin és 10 csepp desztillált terpentint forró vízbe csepegtetni, a fejet kendővel leboritva, belégni. Ha köhög, pemetefü-teát igyanak.

I nen-Onnan.

A volt székesfehérvári főkapitány. E napokban szabadult ki a szegedi csillagbörtönből Seide Lajos volt székesfehérvári főkapitány, a kit annak idején bűnös üzemei miatt állásától megfosztottak és nagyobb büntetésre ítéltek. Most, mint nekünk jelentik, a kiszabadult főkapitány vaskos beadványban kéri ügyének revízióját, hogy utólag legalább olyan bűnök tekintetében tisztázza magát, a melyeket szerinte mások követtek el. Híre jár, hogy Seidel volt tisztviselőtársaival szemben leleplezésekre készül.

Jónás epigónja. Holzengel község evangélikus lelkészének fia az indiai Oczeánon egy czápa torkában lelte rettentő halálát. A szerencsétlen Herbig nevű fiatal ember egy hamburgi kereskedő hajón volt első tengerész tiszt és a múlt hónapban egy óriási hullámroham által lesodortatott a fedélzetről. Minthogy megmentésének bármi lehetősége is ki volt zárva, a boldogtalan ifjú az elrémült hajónépség szemeláttára kapta el a gőzös körül keringő czápaéknak egyik óriás példány. A szörnyeteg villámgyorsan rántotta le magával a tengerfenékre áldoztat, a melynek nyomát csupán egy szempillantásig jelezte egy sötétvörös vérfonál...

Gyilkos szerelem.

— Három áldozat. —

nov. 13.

Dömény Antal hidasi legény már régebb idő óta szenvedélyes szerelemmel viseltetett a község egyik legszebb leánya Kászonyi Piroska iránt. A leány azonban a szerelmet nem viszonozta, miért is ahol csak tehette, kerülte Döményt, a ki folyton nyomában járt.

Az őszszel kéréje akadt a szép leánynak Mandics József személyében s az esküvő a múlt hónapban meg is történt. A mióta Kászonyi Piroska férjhez ment, Dömény az ivásnak adta magát s folyton azt hajtogatta, hogy nemsokára elindul a másvilágra, hogy — de nem egyedül.

Tegnapelőtt éjjel is a korcsmában mulatott, a honnan éjjeltájba távozott el.

Ekkor azonban már megvolt benne a gyilkos szándék, mert a korcsmából egyenesen Mandicsék háza felé tartott s a kerten át behatolt a fiatal házaspárnak az udvar hátsó részén levő lakásába s az alvó házaspárt egy előre elkészített és magával vitt konyhakéssel meggyilkolta.

Előbb a fiatal asszony nyakát vágta keresztül a gyilkos, miközben fölébredt a férj is, a kit egy hatalmas döféssel szintén elnémított. Ezután fölgújtotta az ágy neműt és menekülni akart.

Alighogy az udvarra kiugrott, haza érkezett az öreg Mandics kocsisa, Mészáros Imre, a ki fölismerte Döményt s miután nyomban rosszat sejtett, föllármázta a házbelieket, a kik a tüzet eloltották ugyan.

de a fiatal házaspár már akkor halott volt. A gyilkost még tegnap reggel elfogta a csendőrség, a kin azonban a legnagyobb foku őrütség jelei mutatkoznak. A vizsgálóbíró intézkedéséig a község házában őrzik a gyilkos szerelmet.

N A P I H I R E K.

— **Választmányi ülés.** A jótékony nőegylet tegnap délelőtt választmányi ülést tartott a nőegyleti árvaház nagytermében. Az ülésen a választmányi tagok szép számban jelentek meg és nagy figyelemmel hallgatták Veressné Szathmáry Teréz elnöknek az árvaház átalakításra vonatkozó előterjesztését. A nőegylet választmányára Bosznay István főiskolai tanár, festőművész kérésére elvállalta a képkiallításra a napi biztoságot és elárúsítás végett átvett néhány száz sorsjegyet. Elhatározta továbbá, hogy az árvaház javára később megállapítandó programmal január közepén vigesztét rendez a Bika-szállóban. Segélyezési ügyek kerültek végül tárgyalás alá.

— **Bankett a művészeknek.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnap este a Debreczeni festőművészek tiszteletére 18 terítékű vacsorát adott a Bika szálló czukrázda termében. A vacsorán a művészekon kívül a tanács tagjai jelentek meg. A helyi sajtót Koncz Ákos a V. H. O. Sz. helyi választmányának elnöke képviselte. A vacsora a legkedélyesebb hangulatban folyt le, s a társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt. Felköszöntőkben nem volt hiány.

— **Tiszti főügyészi választás H. Böszörményben.** Mint h. böszörményi tudósítónk írja, e hó 10-ikén tartott városi közgyűlésen, melynek egyik főtárgya a főügyészi állás betöltése volt, a tagok rendkívüli érdeklődése mellett főügyészség — a főjegyzővé már elválasztott dr. Magi Kálmán helyébe dr. U. Szabó Lajos ügyvéd s a „H. Böszörmény és Vidéke“ cz. hetilap fel. szerkesztőjét választották meg. — A megválasztást este nagy társas vacsora követte.

— **A képkiallítás** már harmadik napja nyitva áll, de eddig kevesen látogatták. — Elkészült már a katalógus is, mit 10 fillérért árusítanak. A tárlatról több cikket adunk közre, ezek elsőjét a »Szálló levelek« mai sorozatában találják olvasóink.

— **Felfedezett bünbarlang.** A rendőrség újabbán megint leleplezett egy bünfészket. — Egy idő óta a rendőrségnek feltűnt, hogy sok fiatal ember jár a Kigyó-utczai egyik házba. A nyomozás kiderítette, hogy ott régóta folyik a bünös szerelem és a fiatal embereket azon hiszemben tartották, hogy ártatlan lánykákat csábítanak el. — Az üzelmeket már sok év óta folytatták és sok ember részes benne. Egyeseket a rendőrség előállított és ki is hallgatgt. Mivel végleges ítélet még nincs, csupán párat sujtottak a lehető legmagasabb büntetéssel, részletesebb tudósítást csak ezután hozunk.

— **Thaly Kálmán** Debreczen város tudós képviselője ma este a budapesti gyorsvonattal Debreczenbe érkezett.

— **Szinigazgató és ujságíró párbaja.** A miről Debreczenben már napok óta beszéltek, a Komjáthy és Löw József közt fennforgó ügyet tegnap reggel lovagias uton elintézték. A párbaj előzményei eléggé ösmeretesek. Löw József a D. E. beltagja a Komjáthy és Benedek afférről olyanforma tudósításokat közlött egyes fővárosi lapokkal mintha Komjáthy bocsánatot kért volna.

Ezért az igazgató magához kérte Löwvet és tetteleg is bántalmazta. — Löw József lovagias elégtételt kért Komjáthytól — dr. Berger Ándor és Rásó János segédeivel. Komjáthy megbízottai Mandel Béla és dr. Magos György voltak. A megbízottak pistolpárbajban állapodtak meg, kétszeri golyóváltással. 30 lépésről 5-5 lépés avanszal. A párbaj ma reggel történt meg a nagyerdő egyik tisztásán. Löw orvosa, dr. Czako Zsigmond, Komjáthy orvosa dr. Szalai Béla voltak. A felek reggel fél 7 órakor pontosan jelentek meg a helyszínén. A vezető segéd felállította őket, s miután a kibékítési kísérletek sikertelenek voltak avansz használata nélkül vezényszóra egyszerre lőttek. Az első lövés nem talált. A második töltés után újra felállították őket, és sikertelen békitési kísérletek után ismét lőttek. Sebesülés most sem történt. Párbaj után Komjáthy y ki-elmentette, hogy meggyőződött arról, mikép Löwöt nem vezetette rossz akarat a pesti lapok részére ő felőle küldött tudósítás megírásában; kérte a dolgot elfelejteni, s ajnalkozását fejezte ki a történetek fölött, s bocsánatot kért. A felek erre kezet fogva kibékültek. Külömben tegnap délután ugyanez ügyből kifolyólag a helybeli ujságírók gyűléseztek is, melyről szóló tudósítást lapunk más helyén találják olvasóink.

— **Nyitránszky, a zsebtolvajnak** megint a rendőrséggel gyűlt meg a baja. Nyitránszky Tamás ismert firma, fiatal évei dacára számos apró csint követett el. — Most Szilágyi Józseffel együtt azért állították elő, mivel egy h.-hadházi asszony Herczegh Lajosné zsebtolvajlással vádolta őket. Érdekes, mit Nyitránszky mondott. Mikor nem tud kenyérhez jutni, van nálla egy szeg, beleveri egy botba és úgy vágja be a kofa almái közé. — A vizsgálat különben erőlyesen folyik.

— **Kis hírek. (Öngyilkos munkás.)** A hatvan-utczai csordás kutba délelőtt egy ismeretlen egyén beleöltte magát. A vizsgálat megejtésére Bardocz András r. biztost küldték ki. Az öngyilkos nevét ez ideig nem tudhattuk meg. — **(Uj daloskör.)** A dalkörök száma újabbán ismét egygyel szaporodott. A közműves ifjak szakegyületének kebeléből alakult s a működő tagok száma már is hatvannál többre megy. Hora Károly karmester vezetése mellett a próbák szép siker mellett folynak. — **(Öngyilkos cseléd.)** A tizenkét éves Gombos Julianna Vár-utca 12. szám alatt szolgált egy özvegy asszonynál. Valami csekélyebb értékű dolog elveszett az özvegy lakásáról s az a szobaleányát gyanusította a lopásról. A leány nagyon elkeseredett s kijelentette, hogy elemészi magát. — A házbeliak rennőrért küldtek. A leány magára zárta az ajtót. A rendőrök mikor megérkeztek s az ajtót fessegetni kezdték. Két hatalmas dörrenés hangzott el, s mire az ajtót kinyitották, — a leány éle telen ül feküdt a földön. Mellbe lőtte magát s mire dr. Szentpály ker. orvos a helyszínére érkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta. A holttestet kiszállították a közkórházba.

— **Az izr. nőegylet jubileuma** Az izr. nőegylet fennállásának 25 éves fordulóját december 9-én nagy ünnepséggel üli meg. A jubileum első része a délelőtt magtar-

tandó diszközgyűlésen fog lezajlani, melyet a kereskedelmi akadémia dísztermében tartanak. Az egylet történetét D. József jegyző írja. Este a Bika dísztermében hangverseny lesz fővárosi művésznő és író közreműködésével. A hangversenyt bál követi, mely bizonyára nem fog mögötte maradni a nőegylet híres multságainak.

— **Hibigazítás.** Lapunk tegnapi számába több hiba csuszott be. Így a színházban a takácsokról szóló cikkben »törölnie helyett »tanulnie áll. A Szálló levelekben pedig »mondok« helyett »mondok« és »sor »tesz közé nyilatkozatot oly kitételekkel, kimaradt. valamint »ildomos« szó helyett »élelmest« szedtek, miért olvasóink szives elnézéséért esedezünk.

— **A képkiallítás megnyitása.** Hétfőn délbe ment végbe a városházán. — Erről tudósítónk a következőkben számol be. Háromnegyed 12 órakor már nagy élénk ség uralkodott a tárlat két termében.

Ott voltak Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Komlóssy Arthur h. polgármester Vecsey Imre t. b. főjegyző, Wolafika Nándor püspök, Veresné Szathmáry Teréz a nőegylet elnöke, Szabó Kálmán iparkamarai elnök, és Rickl Géza gazd. egyleti elnök.

Pont 12 órakor jelent meg a teremben gróf Dégenfeld József főispán. A közönség, a mely ezideig szétoszolva sétált a tárlaton, tömörült.

Németh Lajos festőművész, a tárlat egyik rendezője lépett ekkor elő, s rövid szavakban felkérte a védnök főispánt a tárlat megnyitására.

Gróf Dégenfeld József mint védnök először is melegen üdvözölte azokat a festő művészeket, a kiknek kezdeményezésére a tárlat létre jött. Ő ugyan teljesen laikus a képzőművészetek ez ágában de mint laikus is tudja azt, hogy mennyi erő, mennyi nemes és szép rejlik azokban a munkákban, melyek itt a tárlaton alkotóink kiválóságát dicsérik. A vándor tárlatok kulturális szempontból óriási horderővel bírnak, ő épen ezért nem fog elhalasztani egy pillanatot sem, amelyben a magyar képzőművészetnek tőle telhető legszívesebben használjon. Adja Isten, úgy mond, hogy siker koronázza a művészek buzgalmát, nemes munkáját, itt Debreczenben is. Ezzel a szép reménnyel jelenti ki meg nyitottnak a képkiallítást.

A főispán igazán lelkes, tartalmas szép beszédét a közönség zajosn megélemezte. Ezzel a hivatalos megnyitás megtörtént.

A tárlatról előzetes ösmeretést a fionisz alkalmából mai számunkban találunk olvasóink, de a tárlat behatódó ösmeretetésére mielőbb rátérünk.

— **Uj ifjusági lap.** »Gyorsírási történelmi Lapok« czim alatt még e hóban egy új lap indul meg, mely a »Debreczeni gyorsíró« állandó melléklete gyanát jelenik meg majd. A lapot Bálint Antal és Téglás Géza szerkesztésében a »Debreczeni főiskolai gyorsíró Egylet« adja ki.

— **Az automobil próbája** tegnap volt. — Az automobil Nagyváradra háromnegyed egykor érkezett és Debreczenbe jött a honnan vele jöttek, Bárdy József dr., budapesti ügyvéd, az automobil gyár gépész mérnöke, és Csanak Jenő debreczeni földbirtokos. A debreczeniek az automobilal a Fekete-Sas szálloda elé hajtottak, a hol óriási embertömög várta az automobil megérkezését. A közönség az automobil megérkezését a nagyvárad Friss Ujságból tudta meg, a hol jelezve volt, hogy az automobil tegnap délután megérkezik. Az automobil szerdán reggelig marad Nagyváradon, mely idő alatt naponta több órán próbamenetet tart.

— **Napirend.** Szerda, nov. 14. *Protesztáns*: Jukmid. *róm. katolikus*: András — *gör. katolikus*: Ferencz. (okt. 28.) *szidó*: 18. Sáb. Wajere.

Nap kél: 6 óra 28 perc, nyugszik 4 óra 26 perczkor. Hold kél: 10 óra 48 perc; nyugszik 11 óra 20 perczkor. Első negyed.

Főispán fogad délelőtt 9 órakor. — Tábla elnök fogad délelőtt 10 órakor. — Polgármester fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — *Törvényszéki elnök* fogad 10 órakor. — *Műv. Uztvezető* hivatalos órája 9 órakor. — *Akadémiai igazgató* hiv. órája délelőtt 10-től 11-ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn szerdán és szombaton délután 3 órától 6-ig. — *Anyakönyvtár* zárva. *Városi könyvtár* zárva. — *Vármegyei levéltár* nyitva egész nap. — *Főiskolai levéltár* nyitva — *Képgyűjtemény* az anyakönyvtárban zárva. — *Csokonai szoba* a kereskedelmi akadémián zárva. — *Ásványtár* a főiskolán nyitva vasárnap. — *Allattani múzeum* a főiskolán vasárnap nyitva. — *Városi tornakör* nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — *Füvészkert* a gazdasági tanintézetnél nyitva. — *Czéllövészet* minden vasárnap a nagyerdőn.

Sorrend: Nov. 12. képkiallítás a városházán. Belépő díj 60 fillér. Vasárnap 40 fillér. — November 18. Bankett a városházán. — *Este iparos ifjak d a l e s t é l y e* a Biskában. — Nov. 17. Csokonai kör felolvasó ülése. November 17-dikén az angol társalgó kör felolvasó estélye.

Sorsjegyek huzása. November 15-én 1870-iki m. nyeresemény; 3%-os osztrák földhitel; 4%-os magy. jelzálogbank- és jó szívű sorsjegy.

Debreczeni szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 12.

(Elverte 20 pénzért.)

Sajnálatos esettörténet a napokban egyik szegény inasfiuval.

A gazdája Ambrus Lajos elküldte a boltba bevásárolni. A fiu mikor visszajött 40 fillérrel nem tudott beszámolni.

Ezért azután Ambrus Lajos pénteken úgy elverte őt, hogy három helyen is vérzett a feje. A fiut Bonis Péternek hívják.

Sebei oly mérvűek, hogy szükségesnek tartották a kórházba beszállítani.

(Állatias apa.)

Egy állatias érzésű ember, Sándor János napszámos felhasználta 16 esztendő leányának tudatlanságát és bűnre csábította.

A következmények elől nem tud a leány menekülni s a rendőrség előtt bevallotta a szörnyű tettet.

Az emberi érzésekből kivetkőzött apát átadták az ügyészségnek.

(Őrült az utcán.)

Egy javakorbelt férfi ma a város több helyén feltűnést keltett furcsa viselkedésével.

Sokan azt hitték hogy részeg, de nem sokára kitűnt a szerencsétlen, alig negyven esztendő Sulyok Mihályról hogy — őrült már évek óta szívbajban szenvedett.

A megőrült ember rögeszméje, hogy megakarják mérgezni, ölni, és üldözési mániában szenved. Valószínűleg Budapestre szállítják.

Szálló levelek

Séta a tárlaton.

I. Arczkép és alakfestők.

Debreczen, nov. 12.

Tudósítónknak a képtárlaton szerzett benyomásait itt adjuk:

A képkiallítás a városháza két termét foglalja el. A bejárat a nagyterem melletti kisebb teremből van, de mivel a képek rendezésénél a nagytermet vették alapul, az a sajátságos helyzet áll elő, hogy az ember először a tárlat végső szamáit látja.

A katalogus igen egyszerű; de használhatónak bizonyult, kivéve pár botlást, a mint pl. Ringeisen Napon cz. képe, mely 136-ik számot visel, a katalogusban 133 sz. alatt van felvéve.

A tárlaton az ember sok ismerősre bukkan, a fővárosi kiállításokból, úgy hogy Deák Ferenczcel, miut a jóismerősöknek, kalappal köszöngethet.

Sok a figurális kép is, de főleg a tájképek, életképek, csendéletek stb. dominálnak.

A modorra nézve sok az olajfestmény, de van akvarell, guasse, kréta és szén rajz is.

Figurális képeket állítottak ki: Hegedűs László, Balló Ede, Spányi Kornél, Szenes Fülöp, Zemplényi Tivadar, Rajzó Miklós, Badits Ottó, Nadler Róbert, Strobl Zsófia, Bruck Hermina, Stettka Gyula és Konek Ida. Német Lajos állatképeket:

Az első teremben feltűnik Zemplényi Tivadar foltozó vargája. Jó munka, nagy tehetséggel megfestve, széles színfoltokban. Böhm Riita miodem ecsetkezelésű szorgalma sa (128.) Kimnach L. szép pigázó gyermeke a tárlat jobb képei közé tartoznak Utóbbinál feltűnő, mily előszeretettel van a sepia szemek iránt.

Ugyanott Ujházy B. két tanulmány feje Fényes modorára emlékeztet. Annyira sötét és elmosódott, hogy szinte szaglik az aszfalttól. Polgáry Kossuth arczképe és Braunecker Kedves emléke a 60-as évek részletező modorára emlékeztet. Ellenben feltűnő készséggel és jó színérzékkel megfestett kép Rajzó M. arczképe.

Polgáry Kossuth képe inkább Kossuth Ferenczre emlékeztet, az alak kidolgozása bábszerű.

A másik teremben van pár szép kép. Így a bejáratához közel a tárlat clouja Hegedűs hollandi típusu Madonnája liliumok között. — Igen szép Balló E. Thana Mór-ja is.

Kár hogy Strobl Zsófia bizanci modorban festett Szt. Jánosát, mely kiváló alkotás, valósággal leveri plén ér színompájával a mellette álló Szt. Erzsébet (Spányi k tól) mely a tárlat másik szépsége. Strobltól láttunk egy tamburás nőt, mely inkább vázaltszerű, de csinos.

Pály a Clesztin tanulmány fő képe is első ötlet, de benyomásai frissességével hat a jeles festő. Dudits Andor pár éve már kiállított Szt. Norbertje is jelzi, hogy a fiatal festő egyre halad. — Csak egy kissé bus komor.

Szenes Fülöp festményeiről eltérő bírálatokat hallottunk, de úgy látszik a festő sem állapodott meg egy határozott irányban. Van benne sok mi a nagybányaiakra emlékeztet. Judithja például el van rajzolva és vörös megvilágítását rejtélyes helyről kapja, mert a háttér szürkületet mutat. De a fej és izzó szenvedély rajta, az megkapó. A rabszolganő és fiametta inkább a szemátlis festő egy-egy gondolatának vázaltszerű kidolgozásai. — Bosznay pedig lehetetlen háttér és színezéssel szinte meglepi a nézőt.

Petrányi Miklós Tanulmányfeje sokat ígér. — Molnár József Légyotja az előtér és növényzet bántóan pontos kidolgozásával ellentétben sem tud akciót vinni a képbe.

Megemlítjük még, hogy az 5000-dik látogató Németh Lajos egyik szép genreképét (tyukok) kapja, legközelebb a tárlat többi képeit vesszük sorba.

(Mocsáry Miklós.)

Komjáthy és az ujságírók.

Debreczen, nov. 13.

A Komjáthy és Löw József között felmerült affér alkalmából a debreczeni ujságírók ma tartott értekezletén a következő határozatban állapodtak meg:

A debreczeni hírlapírók mai napon tartott értekezlete megbotránkozásait fejezi ki a Löw József hírlapíró társunkat ért méltatlan támadás felett, s ezen eset alkalmából irányában legőszintébb rokonszenvének ad kifejezést.

Komjáthy János szinigazgatónak utóbbi időkben tanusított magatartásában a sajtó kicsinylését és terrorizálását látja s midőn ez ellen óvást emel s kijelenti, hogy a sajtó ellenőrző és bíráló jogait csorbíttatni nem engedni, egyben a helyi lapok jelenlevő képviselői között megállapodnak abban, hogy mindaddig, míg Komjáthy János szinigazgató ur a sajtó iránti tiszteleten ejtett sérelmet jóvá nem teszi, a helyi lapok csakis a közönséget legközelebből érdeklő teljesen objektív és semmivel meg nem félemlíthető kritikák közlésére szorítkoznak, s csakis azon egy tiszteletjegyet veszik igénybe, melyet a szinigazgatónak a várossal kötött szerződése az egyes lapok részére biztosít. Ez a határozat az összes helyi lapokban közöltetik s Komjáthy János szinigazgatónak átíratban megküldetik.

Kelt a debreczeni hírlapíróknak Debreczenben 1900 november 13-án tartott értekezletén.

Tőzsde.

— Goldstin Mór debreczeni bankiroda tudósítása. —

Buza 1901. áprilisre	7.64
» 1901. októberre	7.78
Rozs 1901. áprilisre	7.26
Zab 1901. áprilisre	5.58
Tengeri 1901. májusra	5.07

Külföldi tudósítás budapestre nem érkezett.

Irányzat: lanyha.

A kutya okossága.

Igen érdekes adatokat ír egy lap arról a megfontolásról, ami két kutyát, szerencsétlenül járt gazdájuk megmentésére vezetett.

A hegyek közt magasan fekvő zmeideni vendéglő öre egyedül töltötte a telet két kutyával. Az egyik farkas kutya, a másik griffon volt.

Gazdájuk egy délelőtti fát vágott a ház közelében, midőn a háztetőn felhalmozódott hóréteg váratlanul lecsuszott és a szerencsétlent a falhoz szorította.

A hó nyakáig ért az örnek, úgy, hogy csak feje maradt szabadon. A fagyóélben levő nehéz hó teljes súlyával nehezedett az emberre úgy, hogy se kezét, se lábát nem tudta mozditani.

A kutyák érzere vették gazdájuk veszélyes helyzetét, oda siettek és megkísérelték róla lekaparni a havat. De igyekezetük hiábavaló volt.

Egyszerre csak nyilsebességgel elrohantak a völgybe vezető úton. Emsbe, ahol gazdájuk öcsöce lakik. Szélvészént rohantak a havon keresztül. A távolság jó gyaloglónak négy óra, de a két kutya alig egy óra alatt megfutotta.

Dél felé járt az idő, amikor a lavina lecsuszott és délután egy óra előtt már ott ugattak, vonítottak az öcsös háza előtt, melyből segítségnek kellett jönnie. Be is akarták erőszakkal a két kutyát, melyekről csak úgy szakadt az izzadság, de azok nem mentek hanem fokozott erővel ugattak. Megkínálták őket annivalól. Nem ettek . . .

Végre nyugtalanodni kezdtek az emberek, hogy talán azért vonítanak a kutyák annyira, mert gazdájuknak valami baja történt ott fent a vendéglőben. Társakat kerestek tehát és csakhamar megindultak. A kutyák vezettek. Ugatások, mely vészjelzés volt, midőn a szerencsétlenséget hírül hozták, most hívó, felhőborító lett.

Hét órába került míg a segítő csapat a vendéglőhöz ért. Az ór ezalatt, a hóba ekeledve, elvesztette eszméletét; a kutyák a haldokló fejéhez ültek és nyalni kezdték orozóját, hogy felmelegedjék. Mire kiásták a szerencsétlent, félig megvolt fagyva de életre keltették őt. Két okos, négy lábú barátja nélkül okvetlenül odaveszett volna.

Sajtópörök.

Magyarországon régi szokás az, hogy az az ember, akiről az újságokban kedvezőtlen dolgot irnak, nyilatkozik. Kijelenti hogy a rá vonatkozó közleményért sajtópört indít s kéri hogy a pör kimeneteléig a közönség az ítéletet kegyeskedjék fönntartani.

Ha ezeket a nyilatkozatokat és kérelmeket valaki összeadná, az eredmény az lenne, hogy nálunk legalább is öt-hat ezer sajtópört indul meg minden évben.

Az olvasók az ilyen kijelentésekkel egyébként nem igen törődnek, mert tudják, hogy a jelzett sajtópörökre hiába várnának. Azokat a legtöbb esetben csak ígérik de meg nem igen indítják.

Bármennyi fenyegető kijelentésből nem lesz azonban semmi, az az egy bizonyos, hogy sajtópörök mégis vannak. Így például a múlt év szeptemberében 262 sajtóügyi följelentés történt, de ezek közül végtárgyalásr csakis 92 ért meg.

A kilencvenkét esetben megtartott végtárgyalás eredménye az volt, hogy 38 vádlottat fölmentettek, 54-et pedig elítéltek. Ez elítéltek közül 35-en semmisségi panaszt jelentettek be, ezeknek azonban csakis egy esetben volt eredménye. Megjegyezzük, hogy a múlt évben egy olyan vádlott sem akadt, akit hat hónapnál több időre ítélték volna el.

A kis baba.

I.

Mikor a szelid kis Mari daczosan, erősen megmaradt akarta mellett, a büszke főúr megvetően mondá (bár szíve majd belé szakadt):

— Legalább egy leánnyommal kevesebb lesz.

. . . És mégis milyen vig esküvő volt. A fiatal irónak sok barátja, bámulója volt már s ezek mind eljöttek, talán azért is, hogy a majdan hírneves férfi említesekor elmondhassák: ott voltam az esküvőjén. A menyasszony nagyon halovány, a vőlegény frakja ellenben kriminálisan rossz szabású volt.

II.

Ünnepelt, híres férfi lön. Minden irodalmi társulat, sőt zseniálitása daczára már az akadémiá is tagjai közé sorozta. A főúri világ irodalmi estélyeire (ezek olyan bérlet-szünetes jótékony előadások) hivatalos volt, csak egy kapu maradt zárva előtte és neje előtt.

Az apósa házáé.

Anyósa nem volt az ünnepelt férfinak.

III.

. . . És ekkor megtörtént a csoda . . .

Egy iczi piczi babácska köszöntött be a magányos házba és vidámságot, örömet hozott magával.

Először csak Gizi comtesse jött el, titokban, remegve: hogy a papa meg ne tudja.

Aztán már rábeszélte nénjét is, a szép Beáta grófnét, hogy nézze meg azt a „czukros fracczot“ és én prófétai szemekkel nézve a jövőbe, látom már a grófi papa hintáját a ház előtt megállani s látom, hogy a szigorú magánas miként változik át szerető nagyapává.

*

Önök azt mondják, hogy ilyesforma históriát már hallottak?! — Én is! Hanem piczi babák és kiengesztelt papák többször is előfordulnak az életben.

Az én kis babám egy egészen új kis baba!

X. X.

Pályázat bankórajzolásra.

Az Osztrák-Magyar Bank új pénzjegyeit a művésziesség nézőpontjából sok kifogás érte.

A bank igazgatósága ennek következtében elhatározta, hogy az ezután készitendő bankjegyek megrajzolására pályázatot fog hirdetni.

Csak hogy a 10 és 50 koronás bankók már készülnek és januárban valószínűleg forgalomba is kerülnek.

Ezeket tehát megváltoztatni nem lehet. Hátra van még az 500 és 1000 koronás bankjegyek készítése. Ezek megrajzolására művészi versenyt fognak hirdetni.

A pályanyertes művész majdan elmond

hatja magáról, hogy az ország legdusabb családjai tartják nagy becsben művének másolatait.

Törvényszék.

Érdekes bűnügyi tárgyalás lesz december 2-án a nyíregyházi esküdtbíróág előtt. Erre a napra tüzte ki ugyanis a kir. törvényszék Paraszka Barna és Bazsó Sándorné ügyét, kik azzal vannak vádolva, hogy Zalkodon még 1883-ban, tehát 11 évvel ezelőtt Bazsó Sándort láb alól elítették, hogy szerelmi viszonyukat zavartalanul folytathassák. A vizsgálat akkor nagy apparátussal meg is indult Paraszkyt vizsgálati fogságba is helyezték, de akkor csakhamar szabadlára helyezték és bizonyítékok hiányában ellene és Bazsóné ellen az eljárást beszüntették. Azóta többször érkeztek a községhez feljelentések, melyek több és több tápot nyújtottak a büneselkémény folderítésére és a vizsgálat annyi anyagot gyűjtött össze, melynek alapján Paraszka Barnát és Bazsó Sándornét ez év augusztus havában letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. A rendkívül érdekesnek ígérkező végtárgyaláson a vádhatóságot dr. Szikszay György kir. alügyész fogja képviselni, míg Paraszkyt Menyhért János, Bazsónét pedig dr. Edelstein Aladár ügyvédek fogják védeni.

Irodalom.

Egy nagy irodalmi munka.

Eötvös Károly munkái tizenkét kötetben fognak megjelenni.

Az egyes kötetek átlag 20 ivnyi terjedelmel stilszerű kiállításban, nagy nyolczad-rét alakban fognak közrebocsáttatni.

A kiadó-intézet a kötetek belső értékéhez méltó, valóban stilszerű és izléses kiállításban bocsátja közre a művet — füzött, mint bekötött példányokban.

A munkák 1900. november elejétől kezdve jelennek meg, a következőleg sorrendben:

Élső és második kötet: Utazás a Balaton körül. Harmadik kötet:

A ki örökké bujdosott és egyéb elbeszélések. Negyedik kötet: A két ördög vára és egyéb elbeszélések. Ötödik kötet: Magyar alakok. Kortörténeti rajzok. Hatodik kötet: Régmúlt idők. A nagy év. Deák Ferencz.

Egy-egy havi időközben mindig két-két kötet fog egyszerre megjelenni.

Az egyes kötetek bolti ára 4 korona, diszkrétusban 6 korona.

A vételár havi 3 korona részlet fizetéssel törleszhető.

CSARNOK.

A második.

— Elbeszélés. —

Irta: Cyprián.

Olga sejtette, hogy nem mond igazat. Még mindig ott állt, szinte átölelve Iglóitól, majd gyorsan meghajta derekát, átsiklott a mozdulatlan, merev kar alatt. Iglói eleresztette a függőnyt és lassan becsukta az ablakot. Odakünn már zugott a vihar és a hevesen szakadó zápor megnevésztette forró kezét. Teljes tudatában az ostobaságnak, melyet elkövetni akart, némi szégyenérzettel fordult a leányhoz és tompa, bánkódó hangon mondá:

— Lássá, én tudom, hogy nem hisz nekem. Nem az ablakot akartam becsukni, de huzott magához valami, amit alig éreztem valaha. De bocsásson meg. Mindig ilyen voltam. Elkerülöm a hangyát, ha észreveszem utamon, fájdalom, csak a magam bogarait nem tudom elkerülni. Bocsásson meg.

Olga nem értette meg, mit bocsásson meg és Iglói érezte, hogy itt a pillanat, mikor czéltalan életében megtalálhatja a nyugalmat. A szőke haju vidám leány csak a szóra vár, hogy zokogva és kaczagva, boldog, édes vergődéssel simuljon mellé és ott maradjon, az ő erejében bizva, az egész, hosszú életen át. Csak maga nem bizott az erejében. A mult, a hogyan a háta mögött volt és természete, vad, szilaj, erőszakos, könnyelmű természete integette, igaz, hogy mindjobban halkuló hangon, a vigyázatra. De úgy képzelte, hogy már nem is lehet visszalépnie. Nem is lehet és nem is akar. Végre-valahára kínálkozik a nyugalom, a boldogság és hia, soha többé vissza nem térő kísértetek miatt nem megy neki vakon a sivár pusztaságnak. Közelebb lépett a lányhoz és megfogta a kezét:

— Olga, — mondta, mély, remegő, indulattal, — engedje meg, hogy mondjak valamit magának.

A leány fejével bólintott és Iglói észrevette, hogy a hosszú, selymes pillák bájos, édes zavarral csókolták össze pufók arcát. Iglói idegesen kérde:

— Kie ez a gyerek?

— Kie? Hát nem tudja? A bátyámé. Szolgabíró, hisz ismeri.

— Ismertem, — hagyta rá Iglói és közbe úgy találta, hogy a kis kölyök szeme hasonlít az Olgáéhoz. Az a hol békés, hol szürke, mindent mondó, kaczagó szem, mely a szabálytalan arcnak kedves harmóniát kölcsönöz. Valahogyan meghatotta a jelenet. A kis gyermek feje szeretettel simul a leány arcához és a leány, mintha mi sem történt volna, szinte anyai gyöngédséggel simogatta a göndör szőszke haját. A lámpa rózsaszínű világa körülragyogta kar-su alakját és Iglói jobban, mint valaha, érezte, hogy csak tőle nyerheti vissza az elveszett boldogságot. Érezte, de ragaszkodó

eleven hitébe csodálatos aggodalom feszkelte be magát. A kis fiu türelmetlenül czibálta a lány haját s ő öntudatlanul ejtette ki a kérő szavakat.

— Megy már? Nem várja meg, a mit mondani akarok? Várja meg!

Olga mosolyogva bólintott.

— Majd aztán. Jöjjön velünk. Laczika imádkozni fog, magáért is.

Kissé elpirulva tette hozzá:

— Szívesen, szívesen fogom hallgatni.

Iglói csak a pirt látta és csak azt érezte, hogy el fog szalasztani egy pillanatot, mely soha többé vissza nem tér.

(Vége köv.)

Szerkesztői posta.

Dr. K. A legközelebbi számban.
S. T. Csak kísérje figyelemmel a lap minden számát. Akkor látni fogja, hogy nem kerül ki a figyelmünket az ilyen dolog.

Dr. Y. A szini dologról nem közlünk semmiféle közlőnyt. Házilag kezeljük, vagyunk elegen.

G. H. De már mozognak. Legközelebb egy bizottság fogja tárgyalni a Csokonai dologát. 1905-ig van idő.

D. B. Az orvosi díjazásról irt cikket közölni fogjuk adni.

T. L. Ha be teszük jönni, látogasson meg. — Azt a lapot nem látjuk.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világkiállitáson az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában.
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója
Budapest, II, Lánchid-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval. Gordonkák vonóval. Nagybőgők vonóval. Fuvolák. Szarnykürtök. Ósi magyar tárogató szabadalmazva. Czimbalmok. Elpusztíthatatlan, kitünő erős hangú harmonikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó-és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HARMONIKA ÁRJEGYZÉK KÜLÖN KERENDŐ

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó-és ütő hangszer-gyára

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SŐSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik:

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és llatszerraktára DEBRECZENBEN (Tisza-palota.)

igazat
glóitól,
siklott
leresz
az ab-
r és a
sitette
baság-
gyen-
nkódó

KISS LAJOS

női és férfi divat-áruháza
DEBRECZENBEN a „Bika” szállodával szemben.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát női ruha szövetekben, ugyszintén selymek, szintartó cretonok, zepfirek, batistok, satinok, sifonok, vásznak, női férfi- és gyermek fehérneműk, blousok, derék-fűzők, selyemkendők, függönyök, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, nap és esőernyők nagy választékban.

Bélelneműek olcsó
—= határozott áron
Maradék szövetek félárban.

Teljes tisztelettel
Kiss Lajos,
Alföldi takarékpénztár épület.

ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.
DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossut-utca sarkán

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az idény beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.
Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányú

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Ditmár-féle nap, komettem, bahu dupla és 30-40 gyertya lávagu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpa ollókat, lámpaüvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, kávé-, mokka mosdó és üvegléskészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, disz-tárgyakat, ugy china ezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: cönt és fanyelű asztali és deszert késeket, mosdó asz alokat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyszintén fadiszeket és szobrokat minden nagyságban.

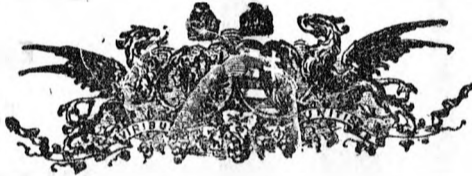
Konyha berendezéshez minden ahoz való kellekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek. Vidékre csomagoló ládát nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelőseget vállalok.

ifj. Pajer József.

Kiváló tisztelettel

Cs. és kir.

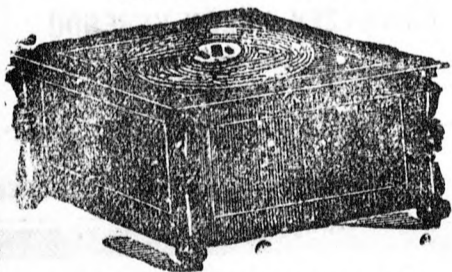

udv. hangszergyár.

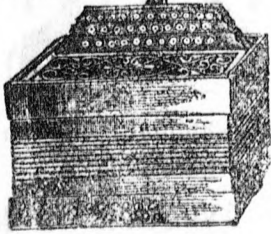
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerpesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ez az új találmányu bájos hangszeren a legkedveltebb magyar vagy más nótákat el huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

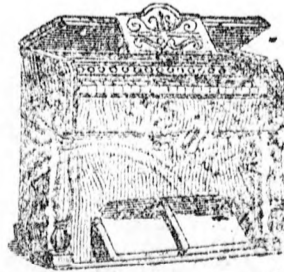
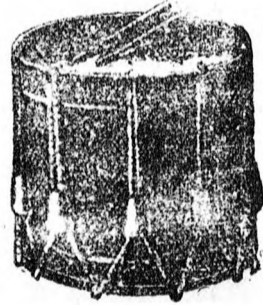

Kitűnő hangu harmonikák
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmonikumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képvisellete,
Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyokról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, csiterák, harmonikumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automata.

Debreczen, nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.